



Újra a fényszennyezésről

„Oly valami éjies zengős a csillagokra felpillantani, mint a cimbalmon való bevezető futam. (...) A csillagok dalt vallanak, hallom, (...) mint fűtött folyó úszik által érzéseimben. (...) Emlékek fátyoloznak emlékezetemben. A csillagok az éj zenéje. A csillagok szavak. A csillagok csókok. (...) Elhagyottnak látom a csillagos eget, mert csak magam nézem. Mindenkit szeretnék magam körül, minden arra születettet, hogy mind nézzük, akik élünk!”

Szép Ernő Budapestről is így láthatta az eget a századelőn. A hidakról a város fényeit, a csillagokat, még a Tejutat is lehetett látni. Szép Ernőt olvasva állandóan találkozunk a csillagos ég (akkori) képeinek leírásával: „leírom mert eszembe jut,/ mily szép az égen a tejút/ lombok közt lámpasúgarak,/ Húnyó szentjánosbogarak.” Vagy máshol: „Jölesett a hűvösség, és jölesett a szemnek/ Az utcai lámpák hű intése és feletem/ A csillagok ragyogtak, s ennek mindig örülök.”

Van abban valami meggondolandó, hogy Ernő úr, a leghumánusabban gondolkodó magyar lírikus/prózaíró, a legérzékletesebben fogalmazó impresszionista, a legőszintébb művész, olyan sokszor bizza hangulatait a csillagokra, az éjszakai ég látványára. Persze ma már ezt nem tenné — legfeljebb azon keseregne, hogy az emberek már az éjszakai eget is ellopták maguktól...

Nem tudom, ki nem látja, hogy a csillagos ég kulturális örökségünk, nem pedig pár hőbortos asztronómus mániája. Azt már sejtik, hogy a horgászok pl. nem csak saját érdekükből tiltakoznak a vízszennyezés ellen, hanem azért is, mert szeretik a természetet, és meg akarják védeni. De a csillagászok? Tetézi a problémát, hogy **aki csak városi pöttyököt lát az égen, azt nem fogja érdekelni**

a pöttyök sorsa. Csak nálunk, az elmúlt hónapban két új helyről világítják már az eget: úgazdag szomszédunk nyolc kerti gömblámpáját már csak a szőregi diszko tudja fénycsóváival túlszennyezni.

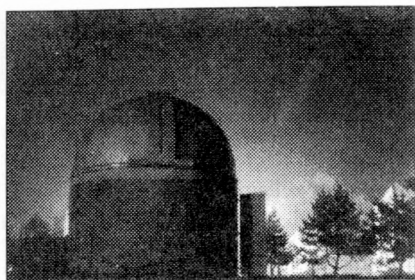
Nem értem az embereket. Az ismert, hogy nem kellemes fának gyalogolni, de a lámpákat talán nem vagyunk és képzelt nagyságunk fitogtatására kellene használni. Mialatt az ég, minden ember közös és adómentes ege, megvakul. Komolyan félek, hogy az unokámnak nem fogom tudni elmagyarázni, milyenek voltak a csillagok, amikor utójára mondjuk ötven évvel ezelőtt láttam. Nem tudom, mi a probléma megoldása. Talán több embernek, minden embernek meg kéne mutatni a vidéki eget. Szerepelni a Híradóban, a Friderikusban vagy a Dallasban, bárhol, csak nézzenek meg minket, lássák, hogy talán mégsem kéne annyi fényt kipancsolni. Titkosszervezetet hozni létre, és válogatott kínzásokkal nyilvánosan kivégezni, aki egy este nem nézte legalább tíz percig az eget. Bevezetni a lámpakapcsolóba a kettőtöhszat. Lámpavadász versenyeket szervezni. Nem tudom. De az ég el fog tűnni.

Elképzelem az embereket, hogy majd kétszáz év múlva, ha hirtelen általános áramszünet lesz, értetlenül felnéznek az égre, ahol valami soha nem látott csoda történik. Később megint fölgyulladnak a lámpák, és az emberek hazamennek.

Szabó Gyula, Szeged

Nem sarki fény — városfény!

A mellékelt fényképet a nagykanizsai Canis Major Bemutató Csillagvizsgálóról készítettem. Az ötmásodperces felvételt betekintést ad kiváló körülményeinkbe. Nagy köszönettel adózunk a nátriumgőz-lámpák széleskörű elterjesztésének ötletéért, amivel lehetővé tették, hogy csillagdánk tökéletes fényárban ússzon. Szakkörünk tudományos tapasztalatai arra a tényre mutattak rá, hogy a teljesen zárt kupolában elég sötét van bármilyen észlelés elvégzéséhez, így további megfigyeléseinket már ezen a



módon valósítjuk meg. De jó oldala is van a szomszédos gyár területéről és az utcáról beáramló fotonemnyiségnek! Nagyon könnyen lehet térképeken tájékozódni, aki akar, olvasgathat is. A kép Konica Super XG 100-as filmre készült, Smena Symbol fényképezőgéppel.

Gazdag Attila, Nagykanizsa

Csillagászati élet Baján

Horváth Ádám 5. oszt. tanuló vagyok, Baján élek, és szeretném bemutatni a bajai csillagászati életet.

A Bajai Bemutató Csillagvizsgáló eddigi vezetője Vaskúti György volt. Betegsége miatt egy ideje már nem dolgozik. Az új vezető Egri József, ő tartja

minden pénteken a nyílt napot, fogadja az érdeklődőket. Este a kupolában távcsővel bolygókat nézhetünk. Legérdekebb közülük a Vénusz, a Mars, a Szaturnusz és a Jupiter. Rossz idő esetén számítógépes animációkat és CCD felvételeket mutatnak be. A csillagvizsgáló főműszere egy 50 cm-es Newton-reflektor, a vezetőtávcső 13,5 cm-es refraktor.

Baján csillagászati szakkör is működik, melynek én is tagja vagyok.

Nyáron programokkal várják az érdeklődőket. Tavaly nyáron is fogadták a lakosságot. Megfigyelhettük a Perseida-meteorokat, kérdéseinkre szakemberek válaszoltak. A távcsöves bemutató során nézhettük a Holdat, a Vénuszt, a Szaturnuszt, a Jupitert és a Marsot. A Bajai Rádió munkatársai riportokat készítettek a látogatókkal. Nagy élmény volt számomra ez az este.

A Bajai Művelődési Házban *Égre néző szemek* címmel úrkatatással kapcsolatos kiállítás volt. Többek között szkafandert is láthattunk. Számítógépes bemutatót és vetélkedőt is tartottak, igen nagy érdeklődés mellett.

A képen a szakkör tagjai láthatók.

Horváth Ádám



CSILLAGÁSZATI KÉPEK ÉS PROGRAMOK PC-RE

A legjobb földi távcsövekkel, az Űrtávcsővel és űrszondákkal készített különböző csillagászati felvételek, valamint a csillagászattal kapcsolatos egyéb képek, köztük a SHOEMAKER-LEVY üstökös becsapódásának felvételei, valamint a Meteor 1994/9. számában felsorolt szabadterjesztési programok kérhetők 3,5"-os vagy 5¼"-os lemezen.

A képeket GIF vagy JPG formátumban — ha lehetséges —, angol nyelvű leírással küldöm, kérésre a megtekintéshez szükséges programokkal együtt.

A 3,5"-os lemezekért 450 Ft-ot, a 5¼"-os lemezekért 400 Ft-ot rózsaszín postautalványon, vagy a lemezeket felbélyegzett, megcímezett válaszborítékkal együtt kérem elküldeni. **FIGYELEM!** Az 5¼"-os lemezeknél gondoskodni kell arról, hogy a postás *ne tudja összehajtogatni!*



Ha még nincs számítógépe, vagy van, csak nem működik, esetleg csak kinőtte a meglévőt, mindenféle PC-hardver gondját is megoldom.

- Számítógépek egyedi igények szerinti kiépítésben.
- Meglévő gépek felújítása, karbantartása.
- Processzor, merevlemez csere, memóriari bővítés.
- Hangkártya, CD-ROM installálás
- Budapest területén ingyenes helyszíni üzembe helyezés.
- Jogtisztá szoftverek telepítése.

Számítógépvásárlásnál az MCSE tagjai számára a rendelkezésre álló szabadterjesztési csillagászati programokat és képeket telepítem.

Megrendeléseiket Tóth Tamás várja.

1193 Bp. Komjáti u. 15/a.

Tel./fax: 282-2685

Élesítse látómezejét!

10% kedvezmény MCSE-tagok részére!



Parabolatükrök

low expansion Pyrex, quality diffraction limited, silicon monoxide overcoated

4,1/2" f/5	6" f/3,5	6" f/6
6" f/8	8" f/3,5	8" f/6
10" f/3,5	10" f/5	12,5" f/3,5
12,5" f/5	16" f/3,5	16" f/5
18" f/5	20" f/5	24" f/5

Okulárok, fókusznyújtók

Kellner 1,25": 6, 12, 25, 40 mm

Gold 1,25": 3,8, 5, 7,5, 10, 15, 20, 25 mm

Plössl 2,00": 50 mm, Erfle 2,00": 32 mm

Barlow 0,96": 2x, 1,25": 2x, 2": 2x

Csillagászati objektívek (akromátok)

Gyártmány: U-K multi coated bevonattal

102/1390 f/13,6; 133/1390 f/10,5;

135/1390 f/10,2.

Használt távcsövek adás-vétele, közvetítése:

Zeiss-objektívek: 80/1200, 80/840

Zeiss távcsőtubusok: 80/500, 63/840, 50/540

200/1200 komplett reflektor,

16x50 japán binokulár, 1,25" fókuszírózó, óragép mikromotor

Őszi akció MCSE-tagoknak!

Parks 8" f/6 parabolatükrő 59000 Ft helyett 48000 Ft

Parks 11x80 Giant Binocular 139000 Ft helyett 89000 Ft.

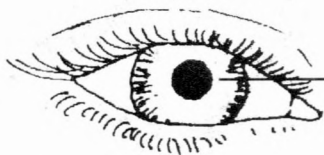
Felbélyegzett válaszboríték ellenében további részletes információk!

Az árváltoztatás joga fenntartva!

Habina József, 1023
Budapest, Bolyai u. 4.

Tel.:

06 (60) 313-299



ÉGRE NÉZŐ SZEMEK...

ORSZÁGOS CSILLAGÁSZATI KIÁLLÍTÁS
1995. OKTÓBER 16-21, BAJA

Negyedszer kerül megrendezésre az "Égre néző szemek" csillagászati kiállítás. Idén sajnos nem tudtuk kiírni a kedvelt alkotói pályázatot, mert nem sikerült céltámogatást szerezni megvalósításához. Talán jövőre...

A megnyitó október 16-án, de. 10-kor, a JAMK kiállítótermében lesz!
(6500 Baja, Vörösmarty u. 5.) A kiállítást megnyitja: Széll Péter, Baja Város Polgármestere. A kiállítás nyitvatartása: minden nap 9-18 óra között.



PROGRAMAJÁNLAT:

- Minden nap délután 4 órakor rövid vetélkedő, értékes nyereményekkel
- Magyarai Béla, magyar űrhajós űrrepülőközpont-beli tréningruhaja! Magaslégköri repülőszuha sisakkal.
- Számítógépezérelésű modern csillagászati távcsövek, eszközök.
- Magyar és külföldi csillagászati-űrkutatási bélyegek tárlata!
- Amerikai űrposzterek (vásár is)
- Szerdán este videoprojektoros lézershow!
- Minden nap rendkívüli távcsöves bemutató (napal és este is!)

A kiállítás támogatói:

MANO KFT, Budapest
ASTROTECH KKT, Baja
TIT Budapesti Planetárium
Baja Város Önkormányzata, Baja
URÁNIA Csillagvizsgáló, Budapest
Bajai Bemutató Csillagvizsgáló, Baja
Kecskeméti Planetárium, Kecskemét
Bajai Observatórium Alapítvány, Baja
Magyar Csillagászati Egyesület, Budapest
József Attila Művelődési Központ, Baja
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Kecskemét
Bács-Kiskun Megyei Csillagvizsgáló Intézet, Baja



Erre el kell menni!

